

dežele opozori, da se nikakor ne strinja z njega dolžnostmi, ako se udeležuje agitacij omenjenega društva.

* **Čehi na Dunaju** so dobili pri državnozborskih volitvah v vsem skupaj 19.294 glasov. V X., najbolj češkem okraju na Dunaju, je bilo oddanih za Čeha 2272 glasov. Pomisliti pa je treba, da se je oddalo najmanj dvakrat toliko glasov za socialnodemokratske kandidate.

* **Romuni proti šolskemu zakonskemu načrtu.** Kakor poročajo iz Budimpešte, je romunski pravoslavni metropolit Me-teanu izročil kabinetni pisarni addresso romunskih škofov proti novemu šolskemu zakonu. Škofje pravijo med drugim, da hoče zakonski načrt uničiti narodno kulturo Romunov in da zaplenjuje pravo romunskega naroda, da odgaja sinove, kakor on sam želi. Addressa se obrača na cesarja, da naj ne sankeionira tega zakona.

* **Novi člani gosposke zbornice.** Z Dunaja javljajo, da bodo v gosposko zbornico poklicani naučni minister Marchet, grof Stürgkh, dr. Baernreither in dr. Kathrein.

* **Dr. Emil Steinbach,** bivši finančni minister in predsednik najvišjega sodišča na Dunaju, je umrl. Pokojnik je bil rojen leta 1846. na Dunaju, kjer je študiral in postal l. 1874. profesor na tamkajšnji trgovski akademiji. Istega leta je vstopil tudi v ministrstvo in tam zaradi svojih izbornih pravnih znanosti hitro napredoval, tako da je bil leta 1890. že načelnik postavadajnega oddelka v justičnem ministrstvu. Zastopal je tedaj zakon za zavarovanje delavcev proti boleznim in nezgodam in zakon kmetijskih domov. Leta 1891. je bil imenovan finančnim ministrom in kot tak je dosegel preuredbo davkov in valute. Največje njegovo delo kot minister je njegova davčna reforma, ki je bila po njegovem načrtu v socialnem oziru mnogo pravičnejša nego je v sedanji obliki, ki ji jo je dal prejšnji parlament privilegirancev.

* **Novi ogrski tiskovni zakon.** Kakor javljajo iz Budimpešte, je tiskovna enketa zaključena. Državni tajnik Töry je izjavil, da bo nov tiskovni zakon najbrž tak, da bo ugajal vsakemu pravemu prijatelju tiskovne svobode.

* **Nova laška postaja za torpedovke** je napravljena v Maranu, 25 morskih milj od Trsta. Pred Trst dospe od tam flotila lahko v 1 uri. — Iz Rima poročajo, da namerava italijanska vlada zahtevati izredni kredit 200 milijonov lir za gradnjo 4 novih oklopnjač. Imamo torej lepo sosedo!

* **Kongresa ruskih socialistov,** ki se je vršil v Londonu, se je udeležilo 279 delegatov.

* **Cerkev in država v Šviciji.** V mnogih švicarskih kantonih se bavijo z vprašanjem, kako bi odpravili proračun za bogočastje in kako bi ločili cerkev od države. Sedaj je to vprašanje na dnevnem redu v kantonu ženevskem. Veliki svet tega kantona se bavi sedaj z zakonskim načrtom o ločitvi cerkve od države, ki ga je izdelala posebna za to sestavljena komisija. Komisija je predložila nastopno: razlika med rimo-katoliki in narodnimi katoliki, možnost, da rimo-katoliki odbijejo ponujene jim skupne cerkvene zgradbe z narodnimi katoliki, končno da se dovoli, da dajo občine omenjeno imovino v najem cerkvenim društvom.

* **Protikrščansko gibanje na Kitajskem.** Iz Šangaja poročajo, da so Kitajci razdejali nemško misijonsko postajo v Limbu pri Pakholu. Misijonarji so prosili pomoči. Iz Hongkonga je bila odposlana angleška topničarka.

* **Novo ministrstvo za delavce.** V dunajskih političskih krogih se govori, da namerava vlada ustanoviti novo ministrsko stolico za delavce. To ministrstvo bi se izključno bavilo z delavskimi vprašanji ter skrbelo za blagor delavcev. Novo ministrsko listnico bi prevzel po dosedanjih dispozicijah en socialistiški poslanec.

* * *

Državni zbor je definitivno sklican na dan 17. t. m.; prestolni govor bo dne 18. t. m.

Vestnik.

Učiteljski dobrotniki. Društvu za zgradbo učiteljskega konvikta v Ljubljani so darovali: Sl. Posojilnica v Zagorju ob Savi 20 K; vesela družba pri „Šentjanškem

Janezu“ v Št. Janžu 4.40 K; g. R. P. v Ljubljani 2 K, ki jih je daroval g. dr. V. Krisper; napredno učiteljstvo krškega okraja zložilo povodom okr. učit. konference v Kostanjevici v gostilni g. L. Bučarja „sebi na oltar“ 21 K. Živili učiteljski dobrotniki in nasledniki; Bog plati!

Letnino za učiteljski konvikt so plačali: učiteljski zbor v Št. Vidu pri Ljubljani 10 K; tov. Tomo Bitenc iz Dragatuša; učiteljstvo v Podsredi na Štajerskem 4 K; tov. Rojic Jakob iz Gradišča pri Benčah; Janko Čep on in Ivanka Meseec iz Polhovega grada! Bog plati!

Sl. šolskim vodstvom se priporoča „Učiteljska tiskarna“ za tisk „Letnih poročil“. Kolikor ima ta ali oni že pripravljenega rokopisa, ga blagovoli takoj doposlati, da se ne bo vse delo nakopičilo za zadnji teden. Prosimo!

Kulturno stopnjo klerikalne izobraženosti izpričujejo ti-le vonjajoči cvetovi iz posebne izdaje „Slovenca“ (štev. 118.): „Hribarjeva stranka se je pokazala v vsi svoji odurni podlosti in brezmiselni neumnosti... v najgrši bedariji... Pijani kakor divje zverine so se vlačile te barabe po mestu, drvile... in rjovele. Nekateri liberalni inteligenti so imeli vso obleko polno blata... v katerem so se v pijanosti valjali; na drugih smo videli namazane obleke z vsebino njihovega želodca... Po mestu besne agitatorji, rjoveč in tuleč kakor turški derviši...“ Obč. svetn. Predovič pravi „najplemenitejši potomec iz svinjegovne dežele ob dolenjem toku Save... Zakaj ne jaha na svinji?... Pa kralj Elija (Predovič) se je dvignil iz prahu in zletel na svinjo... Gospodje liberalci vino-, ženo- in prešičoljubi... Drli so se... predno izdahnejo svinjsko dušo.“ In o ljubljanskih dekletih — to so gojenke višje dekliske šole in učiteljšča — ki so priredile ob isti priliki ovacijo poslancu Hribarju: „Vpila so s prešičjimi hlapci, mahale z robci proti moškim, s katerimi so očividno že preveč znana, se kretala kakor prave zrele ptice, ki se pripravljajo za najvišji institut... Kandidatinje za...“ — Fej! Dovolj je te gnusobe! Človeku prihaja slabo! Toda vidi se, s kako slastjo so pisane vse te nesramnosti. Človek bi si mislil, da jih je pisal pravi virtuozi v svinjarjih, tako-le kak stalni gost kakega umazanega bordela, ki je pil bratovščino z vsemi prostitutkami. Fej! Obenem je to tudi žalostno znamenje, kako nizko je padla morala klerikalnega časopisja: samo takrat je iskreno, kadar govori o svinjah in o zrelih pticah. Kdaj se iznebi slovensko ljudstvo takih bordeljerjev, ki zastrupljajo z najnižjimi instinkti našo javnost ter vlačijo sveto vero v blato gnusobe in pohotnosti? Škandal, ki mu ga ni para! — In poleg toliko nizke nesramnosti še toliko ošabna predrznost. „Slovenec“ namreč pravi, da bo že skrbel, da tiste učit. kandidatkinje ne dobe služb! Ha, za sto zelenih vragov! Ali oddajajo službe, učiteljske namreč, oklofutani feljtonisti „Slovenčevci“? Ali so ti častivredni junaki vzeli v zakup tudi že ves deželni šolski svet z vsemi okrajnimi in krajnimi šolskimi sveti vred? Res toliko nesramnosti in toliko predrznosti na enem kupu! Človek pljune, se obrne in gre svojo čisto in pošteno pot naprej. Gnojnica se cedi izpod kupa in teče nizko vzpota po umazanih kanalih...

Z Vipavskega nam poročajo: Dne 26. maja se je vršila šolska veselica v Vel. Žabljah v grajskih prostorih. Izvršila se je v obče zadovoljstvo in pohvalo. Ljudstvo se je kar čudilo kako je mogoče izvežbati učence do tolike natančnosti v mimiki in v vsem drugem. — Spevoigro „Letni časi“ se je deklamiralo in pelo s pravo fineso, dasi je tupatam neokretna in težavna, a vkljub temu je sledila vsaki točki burna pohvala. — Posebno navdušenje je sledilo prizoru „Oba junaka“, ki se ga je ponavljalo, tudi prizor „Spacakanim“ je vkljub težki melodiji za šestletnega dečka izborno uspel. — Pri igri „Boječa Olga“ so se mnogi prav od srca nasmejali. (Hvala gosp. Č. za posojilo.) Pri prizoru „Sarafan“ je očaral mili glasek matere vsakogar. — Vrhunec zadovoljstva in razpoložnosti je bil pa prizor „Mladi vojaki“. To je bilo res nekaj posebnega. Splošna želja je, da bi se veselica ponavljala, kar se tudi namerava 30. junija s sedanjim programom ter prifatkom. — Vkljub temu, da je bila to šolska veselica, z jako lepim programom, v krasnem prostoru, z namenom čistega dohodka za šol. knjižnico sta došla samo dva učitelja! No, škoda, da so bile istodnevno na treh drugih krajih vsakonedeljske veselice. — Vkljub temu se je nabralo, dasi z 20 h vstopnine 56 K. 4 K je poslal g. Hribar, vodja krojaške

zadruga v Gorici, po 2 K pa g. Štekar, trgovec v Ajdovščini in žup. uprav. Ornigoj. Iskrena jim hvala!

Koprski učiteljskiščeniki. Ob zaključku šolskega leta prirede kot običajno koprski učiteljskiščeniki svoj koncert, in sicer v Trstu (pri Šv. Ivanu) dne 14. julija t. l. Natančni vzpored še objavimo svoječasno.

Okrajna učiteljska skupščina za ormoški okraj se vrši 10. julija pri Veliki Nedelji. Razen običajnih točk so na dnevnem redu sledeči referati: 1. Kako postanejo učni uspehi trajna last učencev? Naj se praktično pokaže z učno sliko osobito iz jezikovne ali računске skupine. 2. Katere opravilne spise mora znati sestavljati vsak odpuščen ljudskošolski učenec, in kako naj se to doseže? 3. Red za šolske slugе.

Volltev župana na Bledu. Na Bledu je bil izvoljen za župana tamošnji nadučitelj Fran Ras. Novi občinski zastop namerava baje zgraditi vodovod za Bled in okolico ter uvesti električno javno razsvetljavo.

Za zvišanje plač častnikom bo treba 7 do 8 milijonov kron; od teh odpade na Ogrsko 25 milijona. Pri višjih častnikih se temeljne plače ne zvišajo, temveč se le uvedejo triletnice. Pri štabnih častnikih se pri vsaki šarži ustanovita dve plačilni stopnji, tako da bo vedno polovica štabnih častnikov v prvi, polovica pa v drugi stopnji. Generalske plače se le neznatno zvišajo. Stanarina se deloma vstjeje v pokojnino, a v ta namen se bo častnikom odtegovalo 2—3 % od gaže.

Obravnave pri upravnem sodišču na Dunaju. Dne 15. junija t. l. se bo pri tem sodišču obravnavalo o pritožbah, ki sta jih zoper naučno ministrstvo vložila v zadevi vpokojitve, oziroma premajhne pokojnine Ivan Lapajne v Krškem in Ivan Petkovšek v Ljubljani. O izidu bomo poročali.

Dr. Fr. Jankovič popravlja: „Slavno uredništvo! Temeljem § 19. tiskovnega zakona zahtevam, da vsprejmete v prihodnji številki na istem mestu z istimi črkami sledeči stvarni popravek Vašega članka: „Dr. Jankovič v Kozjem v album“ v 21. številki od 24. velikega travna 1907: ni res, da sem „na vseh shodih govoril o učitelstvu skrajno žaljivo, hujskal ljudi proti šolstvu in smešil učiteljski stan“, res je, da sem govoril nasprotno za šolo in o potrebi narodne izobrazbe; govoril nisem ničesar, kar bi učitelstvo v celoti zamoglo žaliti ali ga smešiti, ojstro a vedno dostojno sem govoril le o posameznih učiteljih, nasprotnih agitatorjih, in pojasnjeval razmerje mej temi učitelji in našo stranko, ni res, da sem „v Imenem govoril zbranim ovčicam, da učitelstvo ni vredno, da bi si pete obrisal ob njega“, res je, da je ta trditev naravnost izmišljena, kar mora tudi gosp. učitelj Kobale iz Podčetrtka potrditi, ki me je poslušal“, ni res „da sem „v Podsredi kvasil, da učitelstvo študira le par let, potem napravi še neko izkušnjo in dobi zato takoj 1200 K plače in do vpokojenja nad 6000 K“ i. t. d.; res je, da nisem besede govoril v tem ali sličnem smislu. V Podsredi sem le omenil, da v deželnem zboru sklenjena draginjska doklada ni zadovoljila učitelstva; ni res, da „dobivam samo od okrajnega odbora Kozjanskega toliko nagrade, kakor znaša vseletna plača učiteljeva“, res je, da dobim od okrajnega odbora le 400 K na leto, za katero svoto moram 300—400 ubogih bolnikov iz 13 občin vsako leto brezplačno zdraviti, ni res da „se hlinim učitelstvu“, ampak res je, da svojih nazorov nisem nikdar prikrival, ampak nastopal sem vedno odkrito in jasno. Z odličnim spoštovanjem dr. Fran Jankovič, okrožni zdravnik in deželni poslanec. — Kozje, dne 28. maja 1907.

„Žirovnikov zbor“ v Št. Vidu pri Ljubljani obhaja v nedeljo 9. t. m. desetletnico svojega obstoja v gostilni pri „Slepem Janezu“. Na vzporedju je: 1. Slavnostni govor, ki ga govori član zbora gospod Ivan Pipan, 2. Petje, 3. Ples. Začetek točno ob 1/2 4. uri popoldne. Na to slavnost se vabijo vsi prijatelji narodne pesmi. Posebna vabila se ne bodo izdajala.

Glede roditeljskih sestankov smo priobčili v zadnji številki „Učit. Tovariša“ dva neverjetna slučaja. Tretji slučaj priobčujemo danes. Učitelj vodja nagovori prečastitega gospoda kateheta, naj bi govoril pri takem sestanku. Ta pa pravi, da ne mara sodelovati, ker — čujte! — ker nismo političko edini. — Torej učitelj naj se najprvo spokori in preobleče v mežnarja, potlej bo pa prečastiti gosp. katehet, ki ni nič drugega kakor navaden kaplan — milostljivo prišel povedat par stavkov

na roditeljski sestanek, ki ga šola skliče in vodi! To so še go-spodje naivni!

Z ozirom na notico v „Učit. Tov.“ št. 22 pod naslovom „Neverjetno — a resnično“ se naznanja, da se je podoban slučaj dogodil tudi na Čatežu ob Savi. Ondotni župnik, ki vsebuje vse lastnosti „modernega“ župnika, je našel izgovor, da mora dobiti dovoljenje od svojega višjega, ako hoče naznaniti roditeljski sestanek. — Tako jalov izgovor! Seveda, politički shodi se smejo naznaniti na svetem kraju, v izpovednici se sme navajati k laži, a roditeljskih sestankov se ne sme oznaniti, zakaj ako bi se posvetilo ljudstvu, bi spekle oznanjevalca teme. V teh razmerah: kakor verjetno — tako resnično.

Prvi slovenski penzionat ženskega vzgojevalnega in naobraževalnega društva „Mladika“ v Ljubljani, Gosposke ulice št. 8. Ta prepotrebni zavod so ustanovile rodoljubne slovenske dame za deklice slovenske in sploh slovanske narodnosti, ki obiskujejo Cesarja Franca Jožefa I. mestno višjo deklisko šolo, oziroma licej ali kako drugo slovensko šolo v Ljubljani. S to ustanovitvijo se omogoči staršem, da pošiljajo svoje hčerke v narodna učilišča. V zavodu dobivajo deklice temeljito teoretično in praktično izobrazbo ter skrbno meščansko vzgojo kot bodoče dobre in skrbne gospodinje. — Skrbi se tudi za to, da se priuče deklice lepim vnanjim občevalnim oblikam in da se sploh vzgoje za praktično življenje. — Čuvstvovanje se jim blaži z gojitvijo glasbe in petja, z deklamacijami in s primernim čitvom ter z udeleževanjem primernih umetniških prireditvev. — V higieničnem oziru se jim krepi telo z zdravo in zadostno hrano, s previdnim in individualnim utrjevanjem, z igrami in s telovadbo, z izprehodi, s kopelmi itd. Zavod ima hišnega zdravnika, ki je za slučaj potrebe vsak čas na razpolago; za obolelo gojenko se pa vestno skrbi v posebni izolirani sobi. — Občevanje v penzionatu je domače. Izkušene dame skrbe z modro previdnostjo in strogostjo, ljubeznivo in materinsko za gojenke, ki jim postane zaraditega penzionat prijetno bivališče. Penzionat ima značaj slovenske domačnosti. — Hišni red navaja gojenke k točnosti, redoljubnosti in ljubezni do domačih opravil. — Sprejemajo se redne in izredne gojenke. Prve stanujejo v internatu, kjer uživajo vso oskrbo. Druge so le čez dan v zavodu. — Vpisnine je plačati 4 K. — Redne gojenke plačujejo po 60 K na mesec in to za stanovanje, hrano in nadzorovanje pri pouku. — Izredne gojenke, ki ostanejo čez opoldne v zavodu, plačujejo po 16 K na mesec. — Če dopušča prostor, se sprejemajo tudi starejše gojenke za posamezne mesece. Te plačujejo po 70 K na mesec. Plačevati je naprej. Vpisani gojenki, ki pa ne vstopi, se ne vrne vplačana mesečina. — Pri vpisovanju je predložiti zdravniško in zadnje šolsko izpričevalo ter krstni list. — Odbor izobraževalnega ženskega društva „Mladika“ ima pravico, da v posebno nujnem slučaju, ko bi po kaki gojenki bodisi v zdravstvenem bodisi v moralnem oziru pretila nevarnost, to gojenko odslovi, kar se nemudoma naznani staršem. — Za izpolnjevanje splošne naobrazbe so na razpolago izkušene osebe. — Za pouk v glasbi in v raznih jezikih se določujejo dogovorno s starši posebni honorarji. — Tudi plesa, združenega s poukom v dostojnem vedenju se uče deklice v zavodu. — Vsak mesec se pošiljajo staršem računi o izdatkih za izredne učne potrebščine, za obiskovanje gledališča, za toalete itd. Skrb zavoda pa bo, da se deklice vadijo pri vseh svojih izdatkih štedljivosti in skromnosti. — Perilo se pere v zavodu, in sicer životno proti primerni odškodnini, namizno in posteljno pa brezplačno. — Vsaka redna gojenka prinesi s seboj primerno zalogo zaznamovanega perila in drugih potrebnih tudi zaznamovanih stvari, in sicer: 1. odejo, 3 rjuhe, 3 odevne prevleke, blazino in 3 prevleke; vse kolikor mogoče preprosto izdelano. 2. 6 navadnih prtičev, 3 majše kavne prtiče, 6 brisalk, 2 otirači za frotiranje in 3 brisače za snaženje umivalnika ter vrečico iz debelega platna za nesnažno perilo. 3. 6 dnevnih in 3 nočne srajce, 6 poletnih in 6 zimskih hlač, 3 poletna in 3 zimska spodnja krila, 12 parov poletnih in 6 parov zimskih nogavic, 24 žepnih robcev, 1 kopelno obleko; 4. potrebno obleko, ki bodi okusno toda preprosto prirojena in okrašena; 3 temnomodre in 2 bela predpasnika, 2 para temnomodrih rokavcev; 2 para čevljev, 1 par galoš, 1 par domačih čevljev. Telovadsko obleko, bluže in predpasnike preskrbuje na željo staršev tudi zavod; 5. preprosto malo košarico za ročna dela s potrebnim šivalnim orodjem; 6. 2 glavnika, lasno in

zobno ščetico, ščetico za nohte, krtačo za obleko, 3 kose mila; 7. vsaka gojenka prinese s seboj malo in veliko žlico, vilice in nož ter obroček za prtič. — Vodstvo zavoda poroča staršem vsak mesec o napredku v šoli, o vedenju in zdravstvenem stanju gojenke. V izrednih slučajih se starši takoj obveščajo. Odbor jamči za korektno vodstvo in vestno oskrbnitvo v zavodu.

Društvo „Mladika“ namerava v smislu § 3. dr. pravil s prihodnjim šolskim letom v svojem penzionatu otvoriti zasebno dekliško ljudsko šolo z omejenim številom gojenk. S prihodnjim šolskim letom se otvori I. razred. — Zglasila učenk, ki mislijo vstopiti v prvi razred, prejema ustno ali pa pismeno do 15. julija t. l. upravni odbor ženskega vzgojevalnega in nabobraževalnega društva „Mladika“ v Ljubljani, Gosposke ulice 14.

Mesto vadniškega učitelja je razpisano na c. kr. vladnici v Mariboru. Zahteva se usposobljenost v obeh deželnih jezikih.

Štajerski dež. odbor je dovolil za vseučiliške učiteljske počitniške tečaje, ki se vrše od 5. do 24. avgusta, več štipendij v skupnem znesku 600 K. Prošnje za eno teh štipendij je treba vložiti do konca junija pri vseučiliški kvesturi v Gradcu. Morajo pa te prošnje vidirati ali krajni ali pa okrajni šolski sveti. Tudi graško vseučilišče je dovolilo 10 prostih mest za brezplačno obiskovanje predavanj. Praktične vaje se morajo vendar v vsakem slučaju plačati. Tudi za ta mesta je treba vložiti prošnje pri omenjeni kvesturi. Graško mesto je dalo omenjeno število stanovanj na razpolago; v tem oziru se je treba obrniti do „Graškega učit. društva“ (Ferdinandeum, Gradec). Želeti bi bilo, da bi se tudi slovensko učiteljstvo po možnost udeležilo teh tečajev.

Umrl je v Vojniku dne 29. maja ob 11. uri ponoči g. Radoslav Škoflek, upokojeni nadučitelj. Pokojnik je bil s svojim jeklenim narodnim prepričanjem in delom največja opora slovenstva v Vojniku, in je zaraditega pretrpel mnogo preganjanja od nasprotnih strani. Naj mu bo zemljica lahka!

Da se nobenemu ne zameri. V „Soči“ čitamo: V gorški okolici je imel neki volilec pred očmi vse štiri kandidate: Miha Gabrijelčič, Josip Fon, Anton Štrekelj, potovalni učitelj, in Milost, časnikar. Da se nobenemu ne zameri, je zapisal na glasovnico: Miha Fon, potovalni časnikar.

Iz Materije nam poročajo: V soboto zjutraj smo spremili k večnemu počitku tukajšnjega gosp. učitelja Stefana Debenjaka. Pokojnik je bil blaga duša, plemenit značaj, eden najboljših in najvestnejših učiteljev, dober družabnik ter veren sin svojega naroda. Priljubljen je bil vsem, ki so ga poznali. Odrasli in otroci so ga spoštovali in ljubili. Kako ne, saj jim je bil vzgojevalec dolgih 21 let! To so mu dokazali tudi na njegovem zadnjem potu. Pogreba se je udeležilo obilno njegovih častilcev in prijateljev-tovarišev od blizu in daleč ter šolski otroci, ki so milo jokali ob odprtem grobu. Res škoda je bilo takega moža, ki je moral tako zgodaj zapustiti to solzno dolino, a tudi nas, ki smo ga ljubili iskreno. To je v lepih besedah izrazil ob odprtem grobu tovariš učitelj Štef. Šiškovič, ki se je v imenu tovarišev poslavljaval od rajnega. Njega ni več, ali njegov spomin bo živel med nami za vedno. To naj bo tudi nekoliko v tolažbo gospej soprogi in otrokom, ki je živel in skrbel samo zanje kakor najvzlednejši oče in katerega izguba je nenadomestljiva. — Počivaj v miru, nepozabni naš tovariš, in blag budi Tvoj spomin!

Na c. kr. učiteljsku v Kopru bo vpisovanje za šolsko leto 1907/08 za vstop v I. tečaj dne 28. junija t. l. od 9—12 predpoldne in od 3—6 popoldne ter dne 29. in 30. junija obakrat od 9—12 dopoldne. — Sprejemni izpiti se prične dne 1. julija t. l.

Razgled po šolskem svetu.

— **Edina hrvaška šola v Ameriki** se nahaja v Sant Lnuzu v državi Missouri. Na tej šoli poučuje učiteljica Draga Erbežnik 32 dečkov in 10 deklic. Stroške pokriva hrvaška cerkvena občina v St. Luizu.

— **Znameniti mrtveci.** Jan Gebauer, profesor češkega vseučilišča, je umrl dne 24. maja v Pragi, star 69 let. Gebauer je dokazoval in dokazal, da sta Kraljedvorski in Zele-nogorski rokopi falsifikata. ki ju je Hanka kot izvrne stare pesnitve podvrigel, da bi na ta način razlil neko slavo nad staro pagansko prošlostjo češkega naroda. Gebauer je v svojem življenju izvršil ogromno znanstveno delo. Ustvaril je sam čisto

novo in v resnici moderno češko filologijo. Sezidal je poslopje češkega jezika na temelju najboljšega znanja novejših načel in znanstvenih nazorov, z vsemi podrobnostmi, ne pustivši ne ene točke, ki bi je ne bil sam preiskal ali se je ne dotaknil. Njegovo glavno delo je velika Zgodovinska slovnica češkega jezika, in Staročeški slovar. Napisal je pa še dolgo vrsto člankov, jezikoslovnih in literarno historičnih del, slovnice za srednje šole itd. Ognomnega pomena za češki narod, češki jezik in zgodovino češkega slovstva je Gebauerjeva učiteljska delavnost. Odgojil je vse mlajše moderne češke filologe, in njegov blagodejni vpliv se pozna na vseh čeških srednjih šolah in njih gojencih. — Dne 29. maja je umrl dr. Bohuslav pl. Rieger, profesor avstrijskega državnega prava na češkem vseučilišču v Pragi, edini sin znanega češkega narodnega prvoborila Fr. Ladisl. Riegira, — V Gradcu je umrl upokojeni gimnazijski profesor in šolski svetnik Fran Krašan. — Dne 30. maja je umrl v Stokholmu Karel Rupert Nyblom, bivši profesor za estetiko, za zgodovino slovstva in umetnosti na vseučilišču v Upsali in član švedske akademije.

Raznoterosti.

× **Vojaški kruh se zboljša** ter ga bodo pekli iz ržene in pšenične moke. Zato pa se dnevna porcija zniža od 840 na 700 gramov.

× **Otroške izjave.** Kako nezanesljive so izjave otrok, ki igrajo čestokrat pri sodiščih važno vlogo dokazuje „Bayer. Lehrerzeitung“ s sledečim slučajem: Nekemu dečku, ki hodi že peto leto v šolo, je baje med poukom izgnila torba iz klopi. Vse iskanje je bilo zaman, toda deček je odločno trdil, da je prinesel torbo v šolo. To so potrdili tudi trije součenci. Prvi je trdil, da ga je videl iti v šolo s torbo na hrbtu, drugi ga je videl s torbo v šoli, a tretji je videl, da je torbo položil na klop. Poslali pa so dečka domov in doma je našel torbo na stolu, kjer jo je bil pustil.

× **Zdravilo za sifilis.** Dr. P. Sahnou, pomožni zdravnik v Pasteurovem zavodu v Parizu, je baje iznašel zdravilo proti sifilisu. V ta namen je poizkušal namreč z injekcijami z arzenikovo soljo, imenovano „atexil“. Na ta način je ozdravil zastarel sifilis v treh tednih. Zdravljenje z „atexilom“ je hitreje in uspešneje kakor z merkurialnimi ali jodskimi preparati, injekcije ne povzročajo ne bolečin ne abscesa, a kar je najvažnejše, ne povzročajo zastrupljenja, kakor prva dva preparata.

Listnica uredništva.

Vsem okrajnim učiteljskim društvom, Nekatera vabila k zborovanjem nam dohajajo tako pozno, da jih moremo spraviti v list že potem, ko je že sklenjen in pripravljen za stroj, nekatera pa celo šele tedaj, ko se list že tiska (n. pr. vabilo k zborovanju „Učit. dr. za sežanski okraj“). Taka poznoznost nas jako moti, ker nam povzroča neprimliko in nepotrebne zamude v tiskarni. Izjavljamo, da se odslej ne bomo več ozirali na take pozne pošiljatve. Česar ne dobimo najpozneje do srede popoldne, tega ne objavimo v številki dotičnega tedna. Odbori okrajnih učit. društev pač lahko sklenejo že toliko prej, kdaj bo zborovanje, da dobimo tudi mi pravočasno obvestilo ter da nas zakasnelosti ne motijo v rednem in vestnem izpolnovanju svojih dolžnosti. Prosimo torej malo obzirnosti! Toliko v ravnanje! Omenjamo tudi, da čitamo tuintam poročila o učit. zborovanjih prej v drugih listih, preden jih dobimo mi. To ni prav. Sami sebi smo vendar prvi in najbližji.

Učiteljska tiskarna se priporoča za tisk „Letnih poročil“.

Uradni razpisi učiteljskih služb.

St. 1355j.

Kranjsko.

69 (1)

Na trirazredni ljudski šoli v Sostrem se bode za stalno oddalo učno mesto s postavnimi prejemki.

Pravilno opremljene prošnje je poslati tukajšnjemu uradu službenim potom do 29. junija 1907.

Prosilci, ki še niso stalno nameščeni na javnih ljudskih šolah na Kranjskem, se imajo izkazati z izpričevalom državnega zdravnika, da so fizično popolnoma sposobni za šolsko službo.

Č. kr. okrajni šolski svet v Ljubljani, 27. maja 1907.